

sig om Personer og om Tillidsforhold, der kan ikke to Parter enes om en Ting, det forstyrrer Tilliden, det Udtryk fastholder jeg ubetinget, og jeg ved, at det ogsaa har virket stærkt paa mange Mennesker.

Det er maaske rigtigt, ja, det er vel rigtigt, kan jeg godt sige, hvad det ærede Medlem Hr. Anders Lebeck sagde, at disse Lærere den Gang blev enstemmig indstillet. Ja, men det var alligevel mod alle Tyskes Ønske. Men man mente fra tysk Side, at naar man ikke stemte med, vilde det blive værre, end det var — saadant noget kan man jo tænke sig —, at det var et Kompromis, som man skulde gaa med til. Saaledes er jeg underrettet, og jeg ved, der er Personer derimellem, der offentligt har udtalt sig meget nedsettende om det tyske Folk, og det er noget, der selvfølgelig maa kranke os. Det ærede Medlem Hr. Anders Lebeck berørte, at de paagældende er uddannet under tysk Styre og ikke blot er uddannet, men ogsaa har arbejdet under tysk Styre, den Gang man ved disse Skoler havde tysksindede Mænd; det var andre Tider, andre Anskuelse, men de har den Gang tilbage- trængt deres Anskuelse og ageret tyske Mænd. Nu er det virkelige oprindelige Sindelag kommet frem, maa jeg antage, det danske; det vil jeg ikke bebrejde dem, men saa synes jeg ogsaa, de hører til de danske Skoler, til Skoler for dansksindede Børn, og ikke til Skoler for tysksindede Børn. De maa forstaa, at det er ikke nemt for os at taale sligt. Den Gang jeg var Præst, var der en anden Ordning. Nu deler man tysk og dansk; men saa skal man ogsaa dele det fuldkomment, netop i disse fine Spørgsmaal. Jeg tror, enhver maa kunne forstaa, at det vil være det rigtige.

Den højtærede Minister ønskede, jeg skulde nævne den Mulighed, der er for, at man kunde oprette Friskoler. Jeg har selvfølgelig ikke haft Anledning til at gøre det, thi Forholdene er jo ordnet; der har jeg ikke noget at kunne forlange eller mere at vente. Naar jeg er her, er det for at kræve. Jeg vil gerne anerkende, at der er visse Friheder, som man kan udrette en hel Del med, og det har vi ogsaa gjort. Jeg kunde næsten være fristet til at gøre den højtærede Minister opmærksom paa — hvad den højtærede Minister jo godt ved —, at vi ingen Steder har gjort Brug af de Statsunderstøttelser, og jeg kan maaske roligt sige det her. Det er, fordi vi frygtede for, at vi kunde blive bundet mere, end vi ønskede. Det

er altsaa ogsaa der for en Del manglende Tillid, der mange Steder staar i Vejen, og vi har altsaa ikke vigtigere Opgaver end at fjerne, hvad der kan fjernes i den Retning.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Mads Gram har Ordet for en kort Bemærkning.

Mads Gram: Jeg tror, det var under det ærede Medlem Hr. Schmidts Replik til den højtærede Udenrigsminister, at den Udtalelse faldt, sikkert med Hensyn til Avisartiklerne, at man maatte forstaa, at et Forhold maatte bero paa Gensidighed. Det er en Betragtning, som vi fra dansk Side ikke kan være utilbøjelige til at gaa ind paa. Nu lød det rigtignok i det ærede Medlem Hr. Schmidts sidste Bemærkning, som om det ikke kunde forlanges af det ærede Medlem, at han skulde anerkende en Frihed som den angaaende Privatskolerne, men man kunde ikke vente andet end, at han kom for at fremsætte Krav. Jeg maa sige til det ærede Medlem, at en ædel Kappelstrid er vi fra dansk Side ikke bange for, og naar Forholdet med Hensyn til Behandlingen af Mindretallene skal bero paa Gensidighed, er det ikke os, der først har Pligt til at komme med Indrømmelser. Jeg tror, at i det Øjeblik det ærede Medlem Hr. Schmidt kan møde i det danske Folketing med en Meddelelse om, at der er indrømmet det danske Mindretal Syd for Grænsen større Frihed, større Ret end det tyske Mindretal Nord for Grænsen, da vil det ærede Medlem Hr. Schmidt ikke komme til at tale for døve Øren. Vi har i hvert Fald — saaledes som ogsaa det ærede Medlem Hr. Anders Lebeck omtalte — gennemgaaet en saadan Skole, at vi har fuld Forstaaelse af, hvad Mindretallene kan kræve, og vi vil til enhver Tid være med til at skabe saadanne Forhold for det tyske Mindretal, som er forsvarlige indenfor en Enhedsstat.

Formanden: Det ærede Medlem Hr. Anders Lebeck har Ordet for en kort Bemærkning.

Anders Lebeck: Det ærede Medlem Hr. Schmidt sagde noget om, at de Lærere, der havde faaet deres Uddannelse i den tyske Tid paa de tyske Seminarier, ikke var gode nok til Tyskerne nu, men at vi skulde have dem til de danske Skoler. Dertil maa jeg rigtignok sige: Nej Tak! Det kan vi selvfølgelig ikke gaa ind paa.